

Talvised tööd mesilas, ettevalmistustööd kevadeks. Mesilasperede talvitumine ja perede hukkumise peamised põhjused talvel.

Kokkuvõtte loengust Tartu Mesinike Seltsi mesindusõppusel Tartus 13.01.2010.a.

Lektor Jaanus Tull, lektorileping PR-6-1.5-29

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Talvised tööd mesilas, ettevalmistus kevadeks

Talvised tööd.

1. Kärgede sorteerimine
2. Vaha sulatamine, vanade ja katkiste kärgede sulatamine vahaks.
3. Kärjeraamide korrastamine ja desinfitseerimine, uute kärjeraamide valmistamine, traatimine ja kärjepõhja kinnitamine traadi külge
4. Mesindusinventari ettevalmistamine (puhastamine, desinfitseerimine, korrastamine)

Talvel on seega otstarbekas võimalikult palju teha ettevalmistus töid ära, kuna suvel on mesilastega palju tegemist siis pole enam aega eelpool loetletud töid teha.

Kevadised tööd. Kevadel peab kontrollima mesilaspere seisundit ja vastavalt sellele teostama järgnevaid toiminguid:

- A. Sööda kontroll
- B. Mesilasema kvaliteedi kontroll
- C. Taru puhastamine talve jooksul tekkinud langetisest
- D. Nõrkade mesilasperede ühendamine
- E. Vääremaga mesilaspere likvideerimine.

Kevadisi töid tuleb vaadelda läbi mesilaspere elutegevuse aasta vältel. Nagu teame sõltub hea mesilaspere talvitumine ja hea kevadine areng sügisest mesilaspere ettevalmistusest. Selleks, et saada hea talvitumine tuleb mesinikul püüda täita järgmisi tingimusi:

1. Peab sügisel olema piisavalt palju noori mesilasi, kuna noored mesilased elavad paremini pika talve üle, et saada palju noori mesilasi peab mesilasperes kindlasti olema noor ema, mitte üle 2 aasta vanume ema. Kuna kaheaastased ja vanemad emad munevad sügisel tagasihoidlikult.
2. Piisavalt palju peab mesilasperes olema talvesööta, mida peab jätkuma mesilasperele ka kevadiste ebasootsate ilmade korral. Olgu selleks kvaliteetne mesi või suhkrusööt.

3. Varroaravi tuleb teha õigeaegselt. Kindlasti ei tohi ravi tegemist jätta hilissügisesse.

Halva talvitumise põhjuseid võib olla mitmeid, siinkohal võib nimetada mõningaid neist:

1. Talvemerialste vähene hulk või ebaõige vanuseline suhe;
2. Haiguste poolt nõrgestatud mesilaspere, näiteks varroatoosi kahjustused jt. Haigused;
3. Ebakvaliteetne sööt. Kristalliseerunud sööt (mesilased ei saa süüa kätte), lehemesi (põhjustab kõhulahtisust).
4. Halvad välistingimused. Mesila asub niiskes ja ka tuulises kohas.
5. Linnud, loomad häirivad normaalset talvitumist. (tihased, roherähnid, nugised)
6. Halvad mesilaspere sisetingimused. Taru ei pea sooja või soodustab liigse niiskuse teket st. Ei lase liigsel niiskusel eemalduda.

Ettevalmistustööd puhastuslennuks.

Puhastuslennuks alustatakse ettevalmistusi juba märtsi algul, tarude lähim ümbrus puhastatakse lumest ja kiirendatakse selle sulamist. Mida aga ei võimalik teha sellel kevadel, kuna lund ei ole. Soovitav on mesilasse ülesseada jooginõu, sobib päikesepaistelisse tuulevaiksesse kohta. Mesilased harjuvad kiiresti jooginõul käima. Kuna joogivee tarve mesilasperes on varakevadel suur siis jooginõude korral on neil lihtsam hankida vett. Puhastuslend toimub harilikult märtsis vahel harva ka ka s veebruari lõpus või aprillis, tuulevaikse päikese paistelise ilmaga, kui temperatuur varjus on mõni kraad üle nulli ja päikese käes üle 10°C. Puhastuslend algab tavaliselt kella 10 ja 12 vahel või pärast lõunat ning kestab paar tundi. Mesiniku hooleks on nüüd lendade täielik avamine (lamavtarude korral, korpustarudel on lennuava lahti). Puhastuslennu kestel võib jälgida mesilaspere lendluse iseärasusi, mille kohta tavaliselt tehakse sissekanded mesila märkmikku. Võime märgata tugevat või nõrka lendu, taru eesseina ja lennuava määrdumist väljaheidetega või ka lennu täielikku puudumist. Mesilaspere on kas surnud talvel või nn. tukub. Puhastuslennu lõppedes kaetakse pered õhutihedate katetega (et mesilastel oleks pesa temperatuuri kergem hoida). Selleks sobib 5-6 kihilised ajalehtedest katted, jõupaberist kott või kile, mis katab pesaosa. Lennuavad tuleks kitsendada pesa suuruselt olenevalt 1-4 cm-ni.